

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti státního zastupitelství bylo vyhověti již z důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. Napadený rozsudek vylučuje vinu obžalovaného, poněvadž prý není pisatelem závadného článku ve smyslu § 7 tr. zák. Nalézací soud si při tom neuvědomil, že, jako při každém jiném deliktu, i při trestných činech, spáchaných obsahem tiskopisu, přicházejí k platnosti všeobecné zásady trestního zákona o spoluvině a spolupachatelství (srovnej Liszt: »Lehrbuch des österreichischen Pressrechtes« stránka 218 a 219), a že tedy i při sepisování článku jest možné spolupachatelství, pokud jsou tu ovšem skutkové předpoklady pro naplnění tohoto právního pojmu, k němuž se jen vyžaduje vědomé spolupůsobení více osob se stejným úmyslem a za stejným cílem, při němž se nevyžaduje, by každý ze spolupachatelů působil od počátku a měl účast při všech složkách společné trestné činnosti. Skutková zjištění napadeného rozsudku poukazují na takovou společnou činnost obžalovaného s osobou, která článek v konečné jeho úpravě do tisku dala. Vždyť podle rozsudkového zjištění připustil obžalovaný, že překlad své obhajovací řeči dal redakci »R.« k dispozici, věda, že bude v R. uveřejněna, jak se také skutečně stalo, a to tak, že tvoří podstatnou část závadného článku. S tohoto právního hlediska opomenul nalézací soud věc zkoumati, a již tím stal se rozsudek zmatečným podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř., takže odpadla potřeba zabývatí se uplatněnými formálními výtkami podle čís. 4 a 5 § 281 tr. ř. Věc bylo po rozumu § 288 čís. 3 tr. ř. odkázati do první stolice, ježto důsledkem nesprávného právního nazírání nalézacího soudu scházejí v rozsudku potřebná skutková zjištění zejména po subjektivní stránce.

Čís. 3559.

Tím, že byl v době uveřejnění článku trestného obsahu nemocen a za jeho nemoci vykonával za něho redakční práce někdo jiný, jenž nebyl řádným způsobem zřízen zodpovědným redaktorem (na tiskopise jako takový uveden a úřadu řádně ohlášen), není redaktor prost zodpovědnosti za uveřejnění článku s hlediska zanedbání povinné péče, nebyla-li jeho nemoc takového rázu a stupně, že mu znemožňovala splnění povinnosti uložené mu čl. III zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák.

(Rozh. ze dne 4. července 1929, Zm II 16/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 13. listopadu 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přechinem zanedbání povinné péče podle čl. III. čís. 5 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. v doslovu § 42 odst. 3 zákona na ochranu republiky.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a), b) tr. ř., leč neprávem. Tvrdíc ve vývodech, vztahujících se k prve

uvedenému důvodu zmatečnosti, že obžalovaný byl upoután na lože a nemohl vůbec vykonávati povinnosti zodpovědného redaktora, neprovádí tím zmatek podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. po zákonu, ježto se nedrží skutkových zjištění rozsudku, jak by při správném provádění hmotně-právního zmatku činiti měla, nýbrž vychází ze skutkových předpokladů rozsudkem nezjištěných (§ 288, odst. 2 č. 3 tr. ř.). Při tom budiž zdůrazněno, že obžalovaný při hlavním přelíčení vůbec netvrdil, že byl upoután na lože a nemohl povinnosti zodpovědného redaktora vykonávati, a že shora uvedené, stížností tvrzené skutkové okolnosti nevyšly ani jinak při hlavním přelíčení na jevo. Spatřuje-li stížnost zmatek podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. již v tom, že rozsudek shledal obžalovaného vinným přečinem zanedbání povinné péče podle čl. III., čís. 5 zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. v doslovu § 42, odst. 3 zák. na ochranu republiky, ač obžalovaný byl v době, kdy podle obžaloby tento přečin spáchal, nemocen a ač vykonával za jeho nemoci za něho redakční práce Jaroslav V., nelze jí přiznati oprávnění. Rozsudek nezjišťuje sice výslovně tyto skutečnosti, z nichž stížnost vychází, uvádí však v rozhodovacích důvodech, že se obžalovaný hájil v tomto smyslu, a posuzuje případ po stránce právní s hlediska této obhajoby, tak že není pochyby, že zaujímá stanovisko, že obžalovaný byl skutečně nemocen, a že za této jeho nemoci vykonával za něho redakční práce Jaroslav V. Shledali rozsudek obžalovaného přes to vinným přečinem za vinu mu kladeným, nelze mu důvodně vytýkati mylné právní posouzení věci. Obhajoba obžalovaného a výsledky hlavního přelíčení nepoukazovaly k tomu, že nemoc obžalovaného byla takového rázu nebo stupně, že by byla obžalovanému znemožňovala splnění povinnosti uložené mu jako odpovědnému redaktorovi čl. III. zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák., totiž povinnosti bdíti nad tím, by obsah tiskopisu jím redigovaného byl s hlediska práva trestního nezávadným, by nebyl do tiskopisu jím redigovaného pojat článek obsahu příčícího se trestním zákonům. Právem vyslovuje proto rozsudek, jenž stojí zřejmě na stanovisku, že nemoc obžalovaného nebyla posléze zmíněného rázu nebo stupně, názor, že obžalovaný byl, ač byl nemocen, přece jen povinen, učiniti vhodná opatření, by se do tiskopisu jím redigovaného nedostal článek trestného obsahu. Ježto obžalovaný podle skutkových zjištění rozsudku tak neučinil a tak svou nedbalostí způsobil, že byl v tiskopise jím redigovaném uveřejněn článek v rozsudku uvedený, zakládající svým obsahem skutkovou podstatu zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochranu republiky, shledal rozsudek obžalovaného právem vinným přečinem zanedbání povinné péče za vinu mu kladeným. Na tom nemůže nic měniti ani skutečnost stížností zdůrazňovaná, že za nemoci obžalovaného vykonával za obžalovaného redakční práce Jaroslav V.; neboť trestní zodpovědnost, již přejímá zodpovědný redaktor, t. j. redaktor na periodickém tiskopise jako zodpovědný redaktor uvedený a úřadu řádně ohlášený, trvá zásadně dotud, pokud zodpovědný redaktor nebyl vystřídán řádně zřízeným nástupcem, t. j. novým zodpovědným redaktorem na listu uvedeným a úřadu řádně ohlášeným, a stížnost vůbec netvrdí, že V. byl na místě obžalovaného tímto způsobem zřízen zodpovědným redaktorem. Dále tvrdí zmateční stížnost, že podle § 2 c) tr. zák. není

zodpovědnosti, kde si pachatel nemůže býti vědom svého skutku, a že je tu tedy vzhledem k tomu, co stížnost uvádí ve vývodech vztahujících se k důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., též zmatek podle § 281, čís. 9 b) tr. ř. Tomuto důvodu zmatečnosti nedostává se však ve vývodech stížnosti vůbec provedení. Stížnost nesnaží se dokázat, že obžalovaný jednal v pomatení smyslů v § 2, c) tr. zák. předpokládaném, nýbrž chce svými vývody v tomto směru zřejmě jen vyjádřiti, že obžalovaný vůbec nevěděl o tom, že byl do tiskopisu jím redigovaného pojat článek v úvahu tu přicházející, protože byl tenkrát nemocen a za jeho nemoci vykonával za něho redakční práce Jaroslav V. Stížnost uplatňuje tedy v tomto směru ve skutečnosti zmatek podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. Činí tak ovšem neprávem; neboť skutečnost, že se článek dostal do tiskopisu obžalovaným redigovaného bez jeho vědomí, nemůže jednání obžalovaného ospravedlniti, poněvadž byla podle skutkových zjištění rozsudkových zaviněna právě tím, že obžalovaný neučinil vhodných opatření, by do tiskopisu jím redigovaného nebyl pojat článek trestného obsahu. Bylo tedy zmateční stížnost jako dílem neodůvodněnou, dílem po zákonu neprovedenou zavrhnouti.

Čís. 3560.

Případné porušení § 32 tisk. nov. není ohroženo zmatečností.

Nejde ani o důvod zmatečnosti čís. 1 ani čís. 3 § 281 tr. ř., povolal-li soud o své újmě náhradníka za nedostavivšího se kmeta, aniž byl straně přenechal právo jeho volby podle první věty třetího odstavce § 32 tisk. nov.

Tvrzení, že soukromý obžalobce svého času jako student se více zdržoval v krčmách, než v posluchárně, a že je zkaženým studentem, týká se okolností z jeho soukromého života, o nichž jest podle § 489 a 490 tr. zák. důkaz pravdy vyloučen, stalo-li se vinění tiskem.

(Rozh. ze dne 8. července 1929, Zm I 742/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 15. listopadu 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem zanedbání povinné péče podle § 6 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnosti obžalovaného, dovolávající se číselně důvodů zmatečnosti čís. 1 a 4 § 281 tr. ř., věcně však doličující též zmatek podle čís. 9 b) § 281 tr. ř. vývody, jimiž napadá názor prvního soudu, že v souzeném případě je důkaz pravdy vyloučen, nelze přiznati úspěch. Zmatečnost podle čís. 1 § 281 tr. ř. shledává stížnost v tom, že ke druhému hlavnímu přelíčení byl na místě nedostavivšího se kmeta Arnošta M-a přibrán kmet náhradní, o němž se ve stížnosti tvrdí, že nebyl znám stěžovateli a nebyl mu ani představen, v kterémžto směru prý obžalo-